

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ
Федеральное государственное автономное учреждение
высшего профессионального образования
"Казанский (Приволжский) федеральный университет"
Отделение татарской филологии и межкультурной коммуникации

УТВЕРЖДАЮ

Проректор
по образовательной деятельности КФУ
Проф. Минзарипов Р.Г.

"__" _____ 20__ г.

Программа дисциплины

Практикум по орфографии и пунктуации татарского языка БЗ.ДВ.2

Направление подготовки: 050100.62 - Педагогическое образование

Профиль подготовки: Образование в области родного (татарского) языка и литературы

Квалификация выпускника: бакалавр

Форма обучения: на базе СПО

Язык обучения: русский

Автор(ы):

Хуснутдинов Д.Х.

Рецензент(ы):

-

СОГЛАСОВАНО:

Заведующий(ая) кафедрой: Харисов Ф. Ф.

Протокол заседания кафедры No ___ от "___" _____ 201__ г

Учебно-методическая комиссия Института филологии и межкультурной коммуникации
(отделение татарской филологии и межкультурной коммуникации):

Протокол заседания УМК No ___ от "___" _____ 201__ г

Регистрационный No

Казань
2014

Содержание

1. Цели освоения дисциплины
2. Место дисциплины в структуре основной образовательной программы
3. Компетенции обучающегося, формируемые в результате освоения дисциплины /модуля
4. Структура и содержание дисциплины/ модуля
5. Образовательные технологии, включая интерактивные формы обучения
6. Оценочные средства для текущего контроля успеваемости, промежуточной аттестации по итогам освоения дисциплины и учебно-методическое обеспечение самостоятельной работы студентов
7. Литература
8. Интернет-ресурсы
9. Материально-техническое обеспечение дисциплины/модуля согласно утвержденному учебному плану

Программу дисциплины разработал(а)(и) доцент, к.н. Хуснутдинов Д.Х. кафедра татарского языка и методики преподавания отделение татарской филологии и межкультурной коммуникации им.Г.Тукая , Damir.Husnutdinov@kpfu.ru

1. Цели освоения дисциплины

Целью дисциплины является формирование и повышение грамотности, овладение и совершенствование всех видов речевой деятельности студентов на татарском языке.

Цель курса предполагает постановку и реализацию частных задач:

- овладение орфоэпическими, орфографическими, пунктуационными, лексико-стилистическими и грамматико-стилистическими нормами современного татарского литературного языка;
- активизация и совершенствование татарской устной и письменной речи;
- воспитание у студентов любви к татарскому языку, развитие языкового вкуса и чувства слова.

2. Место дисциплины в структуре основной образовательной программы высшего профессионального образования

Данная учебная дисциплина включена в раздел " БЗ.ДВ.2 Профессиональный" основной образовательной программы 050100.62 Педагогическое образование и относится к дисциплинам по выбору. Осваивается на 2 курсе, 4 семестр.

Данная учебная дисциплина входит в базовый цикл (БЗДВ2) по направлению подготовки 050100.62 "Педагогическое образование". Курс "Практикум по орфографии и пунктуации родного языка" готовит базу для успешного усвоения курса "Современный татарский язык". Для изучения дисциплины необходимы компетенции, сформированные у студентов в результате обучения в средней общеобразовательной школе. Данная дисциплина предваряет цикл дисциплин профилизации бакалавров-филологов, учебную практику и производственную практику по профилю "Родной (татарский) язык и литература и иностранный язык (английский)" и изучается на первом курсе дневного обучения.

3. Компетенции обучающегося, формируемые в результате освоения дисциплины /модуля

В результате освоения дисциплины формируются следующие компетенции:

Шифр компетенции	Расшифровка приобретаемой компетенции
ОК-1 (общекультурные компетенции)	владеть культурой мышления, способен к обобщению, анализу, восприятию информации, постановке цели и выбору путей её достижения
ОК-14 (общекультурные компетенции)	готов к толерантному восприятию социальных и культурных различий, уважительному и бережному отношению к историческому наследию и культурным традициям
ОК-3 (общекультурные компетенции)	способен понимать значение культуры как формы человеческого существования и руководствоваться в своей деятельности современными принципами толерантности, диалога и сотрудничества
ОК-4 (общекультурные компетенции)	способен использовать знания о современной естественнонаучной картине мира в образовательной и профессиональной деятельности, применять методы математической обработки информации, теоретического и экспериментального исследования

Шифр компетенции	Расшифровка приобретаемой компетенции
ОПК-3 (профессиональные компетенции)	владеет основами речевой профессиональной культуры
ОПК-6 (профессиональные компетенции)	способен к подготовке и редактированию текстов профессионального и социально значимого содержания
СК-3	овладение новыми языковыми средствами (фонетическими, орфографическими, лексическими, грамматическими) в соответствии с темами, ситуациями обучения; увеличение объема активной лексики; умение пользоваться различными словарями
СК-6	дальнейшее развитие учебных умений и навыков, приобретенных в общеобразовательной школе; ознакомление студентов приемами самостоятельного изучения языка и культуры татарского народа с использованием инновационных информационных технологий
СК-7	овладение речевой деятельностью и основами культуры устной и письменной речи; умение соотносить языковые средства с конкретными сферами, ситуациями, условиями и задачами общения

В результате освоения дисциплины студент:

1. должен знать:

- назначение орфографии и ее место в школьном курсе татарского языка;
- разделы и принципы татарской орфографии;
- орфографические ошибки; нормы оценки орфографической грамотности;
- назначение пунктуации и ее место в школьном курсе татарского языка;
- разделы и принципы пунктуации;
- основную единицу пунктуации (смысловый отрезок, выделяемый на письме знаками препинания);
- виды смысловых отрезков (предложение, текста), подлежащие выделению знаками препинания на письме;
- знаки препинания и их виды;
- функции знаков препинания;
- пунктуационные правила; условия выбора постановки/не постановки знаков препинания;
- опознавательные признаки применения пунктуационных правил;
- пунктуационные ошибки; нормы оценки пунктуационной грамотности;
- группы пунктуационных правил: отделительные знаки препинания (или знаки завершения); разделительные знаки препинания; знаки препинания внутри предложения; выделительные знаки препинания; не постановка знаков препинания в ожидаемых случаях;
- критерии эстетики речи.

2. должен уметь:

- находить в предложении и в тексте смысловые отрезки, требующие пунктуационного оформления;
- ставить знаки препинания в соответствии с изученными пунктуационными правилами;
- обосновывать употребление знаков препинания;
- делать пунктуационный разбор.

3. должен владеть:

- демонстрировать способность и готовность к практическому применению полученных знаний при решении профессиональных задач;
- письменной коммуникацией.

4. должен демонстрировать способность и готовность:

- овладение новыми языковыми средствами (фонетическими, орфографическими, лексическими, грамматическими) в соответствии с темами, ситуациями обучения; увеличение объема активной лексики; умение пользоваться различными словарями (СК - 3);
- дальнейшее развитие учебных умений и навыков, приобретенных в общеобразовательной школе; ознакомление студентов приемами самостоятельного изучения языка и культуры татарского народа с использованием инновационных информационных технологий (СК - 6);
- овладение речевой деятельностью и основами культуры устной и письменной речи; умение соотносить языковые средства с конкретными сферами, ситуациями, условиями и задачами общения (СК - 7).

4. Структура и содержание дисциплины/ модуля

Общая трудоемкость дисциплины составляет зачетных(ые) единиц(ы) 108 часа(ов).

Форма промежуточного контроля дисциплины зачет в 4 семестре.

Суммарно по дисциплине можно получить 100 баллов, из них текущая работа оценивается в 50 баллов, итоговая форма контроля - в 50 баллов. Минимальное количество для допуска к зачету 28 баллов.

86 баллов и более - "отлично" (отл.);

71-85 баллов - "хорошо" (хор.);

55-70 баллов - "удовлетворительно" (удов.);

54 балла и менее - "неудовлетворительно" (неуд.).

4.1 Структура и содержание аудиторной работы по дисциплине/ модулю

Тематический план дисциплины/модуля

N	Раздел Дисциплины/ Модуля	Семестр	Неделя семестра	Виды и часы аудиторной работы, их трудоемкость (в часах)			Текущие формы контроля
				Лекции	Практические занятия	Лабораторные работы	
1.	Тема 1. Орфография. Кереш дәрес	4	1-3	0	0	0	
2.	Тема 2. Баш хәрәфләр орфографиясе	4	4-6	0	0	0	
3.	Тема 3. Кеше исемнәре орфографиясе	4	7-8	0	0	0	
4.	Тема 4. Артыклык һәм кимлек дәрәжәсе сыйфатларын дәрес язу	4	9-11	0	0	0	

N	Раздел Дисциплины/ Модуля	Семестр	Неделя семестра	Виды и часы аудиторной работы, их трудоемкость (в часах)			Текущие формы контроля
				Лекции	Практические занятия	Лабораторные работы	
5.	Тема 5. Алмашлыкларның, кисәкчәләрнең дәрәс язылышы	4	12-13	0	0	0	
6.	Тема 6. Хикәя фиғыль кушымчаларының дәрәс язылышы	4	14-15	0	0	0	
7.	Тема 7. Орфографик кагыйдәләргә өйрәнүнең грамоталылыкны күтәрүдәгә роле	4	16	0	1	0	контрольная работа
8.	Тема 8. Пунктуация. Тыныш билгеләрен куллану тарихы	4	1	0	1	0	
9.	Тема 9. Татар телендә тыныш билгеләре. Аларның функцияләре	4	2	0	1	0	
10.	Тема 10. Диалогта тыныш билгеләре	4	3	0	1	0	
11.	Тема 11. Тыныш билгеләрен өйрәнү һәм гамәли куллана белү күнекмәләре булдыру	4	4	0	1	0	
12.	Тема 12. Тыныш билгеләре куюның аерым очраклары	4	5	0	1	0	
13.	Тема 13. Йомгаклау	4	6	0	0	0	
	Тема . Итоговая форма контроля	4		0	0	0	зачет
	Итого			0	6	0	

4.2 Содержание дисциплины

Тема 1. Орфография. Кереш дәрәс

Тема 2. Баш хәрәфләр орфографиясе

Тема 3. Кеше исемнәре орфографиясе

Тема 4. Артыклык һәм кимлек дәрәжәсе сыйфатларын дәрәс язү

Тема 5. Алмашлыкларның, кисәкчәләрнең дәрәс язылышы

Тема 6. Хикәя фиғыль кушымчаларының дәрәс язылышы

**Тема 7. Орфографик кагыйдәләргә өйрәнүнең грамоталылыкны күтәрүдәгә роле
практическое занятие (1 часа(ов)):**

Грамоталы язунуң әһәмияте

**Тема 8. Пунктуация. Тыныш билгеләрен куллану тарихы
практическое занятие (1 часа(ов)):**

Пунктуация, ягъни тыныш билгеләре язлуның тарихын өйрәнү

Тема 9. Татар телендә тыныш билгеләре. Аларның функцияләре

практическое занятие (1 часа(ов)):

Тыныш билгеләре язылуның кагыйдәләрен карау, аларның функцияләре белән танышу. Галимнәрнең әлеге теманы яктыртудагы хезмәтләре белән танышу

Тема 10. Диалогта тыныш билгеләре

практическое занятие (1 часа(ов)):

Диалогта тыныш билгеләре язуның кагыйдәләре

Тема 11. Тыныш билгеләрен өйрәнү һәм гамәли куллана белү күнекмәләре булдыру

практическое занятие (1 часа(ов)):

Өйрәнелгән темалар буенча күнекмәләр булдыру

Тема 12. Тыныш билгеләре куюның аерым очраklары

практическое занятие (1 часа(ов)):

Тыныш билгеләре куюның аерым очраklарын өйрәнү

Тема 13. Йомгаклау

4.3 Структура и содержание самостоятельной работы дисциплины (модуля)

N	Раздел Дисциплины	Семестр	Неделя семестра	Виды самостоятельной работы студентов	Трудоемкость (в часах)	Формы контроля самостоятельной работы
1.	Тема 1. Орфография. Кереш дәрәс	4	1-3	Булган белемнәрне искә төшерү	5	мисаллар белән эшләү
2.	Тема 2. Баш хәрефләр орфографиясе	4	4-6	Баш хәрефләрнең язылу кагыйдәләрен өйрәнү	5	мисаллар белән ныгыту
3.	Тема 3. Кеше исемнәре орфографиясе	4	7-8	Кеше исемнәре орфографиясен карау	5	әдәби чыганаclардан мисаллар эзләп, шуларны аңлату
4.	Тема 4. Артыклык һәм кимлек дәрәжәсе сыйфатларын дәрәс язу	4	9-11	Сыйфат дәрәжәләре дәрәс язу кагыйдәләрен	5	бирелгән күнегәләрне башкару
5.	Тема 5. Алмашлыкларның, кисәкчәләрнең дәрәс язылышы	4	12-13	Иярчен кисәкчәләрне язуның кагыйдәләре буенча мөстәкыйль эшк	5	мөстәкыйль эш

N	Раздел Дисциплины	Семестр	Неделя семестра	Виды самостоятельной работы студентов	Трудоемкость (в часах)	Формы контроля самостоятельной работы
6.	Тема 6. Хикяя фигыль кушымчаларының дәрес язылышы	4	14-15	Алдан эзерлэнгән темаларга докладлар эзерләү	4	рефератлар тыңлау
				Хикяя фигыль буенч белемнәрне яңарту, дәрес язу кагыйдәләрен ка	1	телдән сорауларга җавап бирү, күнегүләр эшләү
7.	Тема 7. Орфографик кагыйдәләрне өйрәнүнең грамоталылыкны күтөрүдәге роле	4	16	Имтиханга эзерләнү	5	кагыйдәләрне кабатлау, сорауларга җавап бирү, практик өлешендәге биремнәргә якинча мисаллар башкару
				подготовка к контрольной работе	5	контрольная работа
8.	Тема 8. Пунктуация. Тыныш билгеләрен куллану тарихы	4	1	Пунктуация. Тыныш билгеләрен куллану тарихы	10	кагыйдәләрне кабатлау, сорауларга җавап бирү, практик өлешендәге биремнәргә якинча мисаллар башкару
9.	Тема 9. Татар телендә тыныш билгеләре. Аларның функцияләре	4	2	Татар телендә тыныш билгеләре. Аларның функцияләре	10	кагыйдәләрне кабатлау, сорауларга җавап бирү, практик өлешендәге биремнәргә якинча мисаллар башкару

N	Раздел Дисциплины	Семестр	Неделя семестра	Виды самостоятельной работы студентов	Трудоемкость (в часах)	Формы контроля самостоятельной работы
10.	Тема 10. Диалогта тыныш билгеләре	4	3	Диалогта тыныш билгеләре	10	кагыйдәләрне кабатлау, сорауларга җавап бирү, практик өлешендәге биремнәргә якинча мисаллар башкару
11.	Тема 11. Тыныш билгеләрен өйрәнү һәм гамәли куллана белү күнекмәләре булдыру	4	4	Тыныш билгеләрен өйрәнү һәм гамәли куллана белү к&#1	10	кагыйдәләрне кабатлау, сорауларга җавап бирү, практик өлешендәге биремнәргә якинча мисаллар башкару
12.	Тема 12. Тыныш билгеләре куюның аерым очраклары	4	5	Тыныш билгеләре куюның аерым очраклары	10	кагыйдәләрне кабатлау, сорауларга җавап бирү, практик өлешендәге биремнәргә якинча мисаллар башкару
13.	Тема 13. Йомгаклау	4	6	Йомгаклау	8	кагыйдәләрне кабатлау, сорауларга җавап бирү, практик өлешендәге биремнәргә якинча мисаллар башкару
	Итого				98	

5. Образовательные технологии, включая интерактивные формы обучения

Рекомендуемые образовательные технологии: практические занятия, самостоятельная работа студентов, контрольная работа, тесты.

При проведении занятий рекомендуется использование активных и интерактивных форм занятий (деловых и ролевых игр, проектных методик, разбора конкретных ситуаций, коммуникативного эксперимента, коммуникативного тренинга, иных форм).

6. Оценочные средства для текущего контроля успеваемости, промежуточной аттестации по итогам освоения дисциплины и учебно-методическое обеспечение самостоятельной работы студентов

Тема 1. Орфография. Кереш дәрес

мисаллар белән эшләү , примерные вопросы:

Теманы яктыртуга караган күнегүләр эшләү

Тема 2. Баш хәрефләр орфографиясе

мисаллар белән ныгыту , примерные вопросы:

сүзлекләр белән эш, күнегүләр башкару

Тема 3. Кеше исемнәре орфографиясе

әдәби чыганақлардан мисаллар эзләп, шуларны аңлату , примерные вопросы:

әдәби чыганақлардан мисаллар эзләп, кагыйдәләрне кабатлау

Тема 4. Артыклык һәм кимлек дәрәжәсе сыйфатларын дәрәс язү

бирелгән күнегәләрне башкару , примерные вопросы:

темага караган күнегүләр эшләү

Тема 5. Алмашлықларның, кисәкчәләрнең дәрәс язылышы

мөстәкыйль эш , примерные вопросы:

мөстәкыйль эш буларак теоретик сорауларга җавап бирү

Тема 6. Хикәя фигыль кушымчаларының дәрәс язылышы

рефератлар тыңлау , примерные темы:

бүлөп бирелгән темаларга докладлар тыңлау

телдән сорауларга җавап бирү, күнегүләр эшләү , примерные вопросы:

күнегүләр эшләү

Тема 7. Орфографик кагыйдәләрне өйрәнүнең грамоталылыкны күтәрүдәге роле

кагыйдәләрне кабатлау, сорауларга җавап бирү, практик өлешендәге биремнәргә якынча

мисаллар башкару , примерные вопросы:

орфографик сүзлекләр белән эш

контрольная работа , примерные вопросы:

өйрәнелгән темаларны кабатлау максатыннан контроль эш эшләү

Тема 8. Пунктуация. Тыныш билгеләрен куллану тарихы

кагыйдәләрне кабатлау, сорауларга җавап бирү, практик өлешендәге биремнәргә якынча

мисаллар башкару , примерные вопросы:

әдәби чыганақлардан мисаллар эзләп, кагыйдәләрне кабатлау

Тема 9. Татар телендә тыныш билгеләре. Аларның функцияләре

кагыйдәләрне кабатлау, сорауларга җавап бирү, практик өлешендәге биремнәргә якынча

мисаллар башкару , примерные вопросы:

әдәби чыганақлардан мисаллар эзләп, кагыйдәләрне кабатлау

Тема 10. Диалогта тыныш билгеләре

кагыйдәләрне кабатлау, сорауларга җавап бирү, практик өлешендәге биремнәргә якынча

мисаллар башкару , примерные вопросы:

әдәби чыганақлардан мисаллар эзләп, кагыйдәләрне кабатлау

Тема 11. Тыныш билгеләрен өйрәнү һәм гамәли куллана белү күнекмәләре булдыру

кагыйдәләрне кабатлау, сорауларга җавап бирү, практик өлешендәге биремнәргә якынча

мисаллар башкару , примерные вопросы:

күнегүләр эшләү

Тема 12. Тыныш билгеләре куюның аерым очрақлары

кагыйдәләрне кабатлау, сорауларга җавап бирү, практик өлешендәге биремнәргә якынча

мисаллар башкару , примерные вопросы:

күнегүләр эшләү

Тема 13. Йомгаклау

кагыйдәләрне кабатлау, сорауларга җавап бирү, практик өлешендәге биремнәргә якынча мисаллар башкару, примерные вопросы:

күнегүләр эшләү

Тема . Итоговая форма контроля

Примерные вопросы к зачету:

Оценочные средства составляются преподавателем самостоятельно при ежегодном обновлении банка средств. Количество вариантов зависит от числа обучающихся.

Примерные темы рефератов:

1. Татар орфографиясенә кыен очрақлары.
2. Мәктәп укучыларының язма эшләрендә очрый торган пунктуацион һәм орфографик хаталар һәм аларны бетерү юллары.
3. Исемнән башка сүз төркемнәренә килеш белән төрләнүе.
4. Иярченле кушма җөмләләр һәм аларның төрләре.
5. Аналитик һәм синтетик иярчен җөмләләрдә бәйләүче чаралар.
6. Татар орфографиясе һәм орфоэпиясе.
7. Төрле сүз төркемнәренә исемләшү очрақлары.
8. Татар телендә сүз ясалышы ысуллары.
9. Татар телендә конверсия ысулы белән сүз ясалышы.
10. Аныклагычлар.
11. Сыйфат фигыль һәм аның синтаксик функцияләре.
12. Татар теленә хас үзенчәлекле авазлар.
13. Затланышлы һәм затланышсыз фигыль формалары.
14. Бәйләнешле сөйләм телен үстерү юллары.
15. Татар телендә тыныш билгеләре.

Вопросы к экзамену:

1. Татар телендә тыныш билгеләре нинди принципларга нигезләнеп куела?
2. Алынма сүзләргә кушымчалар ялгауның нинди кагыйдәләре бар?
3. Инфинитив фигыльләргә кушымчалар нинди кагыйдәләргә таянып ялгана?
4. Ялгызлык исемнәренә дәрәҗә язылышына караган нинди кагыйдәләр беләсез?
5. Татар телендә кайсы сүз төркемнәре исемләшә ала?
6. Аналитик иярченле кушма җөмләләрдә нинди бәйләүче чаралар кулланыла?
7. Синтетик иярченле кушма җөмләләрдә нинди бәйләүче чаралар кулланыла?
8. Фигыльнең нинди төркемчәләрен беләсез?
9. Баш хәрефләр орфографиясенә караган нинди кагыйдәләр беләсез?
10. Тартымлы исемнәренә килеш белән төрләнешен мисаллар белән аңлатыгыз.
11. Көндөлек тормышта кирәкле нинди эш көзгәләрен беләсез?
12. Аерымланган аныклагычлар янында нинди тыныш билгеләре куела?
13. Хәлләр кайсы очракта аерымланалар?
14. Татар телендә сызык һәм сызыкча куелу очрақларына нинди кагыйдәләр бар?
15. Татар телендә тыныш билгеләрен кую принциплары.
16. Алынма сүзләргә кушымчалар ялгау кагыйдәләре.
17. Ия белән хәбәр арасында сызык куелу очрақлары.
18. Җөмлә кисәкләре арасында сызык куюга караган кагыйдәләр.
19. Инфинитив фигыльләргә кушымчалар ялгану кагыйдәләре

20. Ялгызлык исемнәренәң дәрәс язлышына караган кагыйдәләр
21. Татар телендә сүз төркемнәренәң исемләшә алуы.
22. [къ], [гъ] авазларының дәрәс әйтәлешенә һәм язуда кулланылышына караган кагыйдәләр.
23. Аналитик иярченле кушма жәмләләрдә кулланыла торган бәйләүче чаралар.
24. Синтетик иярченле кушма жәмләләрдә кулланыла торган бәйләүче чаралар.
25. Фигыль төркемчәләре.
26. ь һәм ъ билгеләренәң кулланылыш функцияләре.
27. Баш хәрәфләр орфографиясенә караган кагыйдәләр.
28. Тартымлы исемнәренәң килеш белән төрләнеше.
29. һәмзә ['] авазының язуда төрле хәрәфләр белән белдерелүе.
30. Көндәлек тормышта кулланыла торган эш кәгазьләре.
31. Аерымланган аныклагычлар янында тыныш билгеләре.
32. Хәлләренәң аерымлана алу очраклары.
33. Татар телендә сызык һәм сызыкча куелуга караган кагыйдәләр.
34. Катлаулы кушма жәмләләрдә тыныш билгеләре.

7.1. Основная литература:

Тел белеме нигезләре / Р. Р. Жамалетдинов, Р. С. Нурмөхәммәтова ; [ф. ред. - филол.ф.д., проф. М. З. Зәкиев] .? Казан : Ихлас, 2014 .? 238 б.

Хәзерге татар әдәби теле фонетикасы : уку-укыту кулланмасы / Казан (Идель буе) федер. ун-ты ; [авт.-сост. к.филол.н., доц.] Г. К. һадиева ; [науч. ред. д.филол.н., проф. Г. Ф. Саттаров] .? Казан : [Казанский университет], 2012 .? 123 б.

Татар теленнән тестлар: фонетика = Тесты по татарскому языку: фонетика : [учебно-методическое пособие] / Казан (Идел буе) федер. ун-ты ; [авт.-сост. к. филол.н., доц. Г. К. Хадиева ; науч. ред. д.филол.н., проф. Ф. М. Хисамова] .? Казань : [Казанский университет], 2012 .? 35.

Галиуллина, Гөлшат Рәис кызы. Татар теле. Лексикология: таблицалар, схемалар, анализ үрнәкләре, күнегүләр, сүзлекчә: югары с-ф укучылары һәм студентлары өчен / Г. Р. Галиуллина. ?Казан: Мәгариф, 2007. ?94,

Харисова, Чулпан Мөхәррәм кызы. Татар теле, Морфология: югары уку йортлары өчен дәрәслек / Ч.М. Харисова. ?Казан: Мәгариф, 2010. ?125.

Хәзерге татар әдәби теле фонетикасы: уку-укыту кулланмасы / Казан (Идель буе) федер. ун-ты; [авт.-сост. к.филол.н., доц.] Г. К. һадиева; [науч. ред. д.филол.н., проф. Г. Ф. Саттаров]. ?Казан: [Казанский университет], 2012. ?123 б

Чурилина, Л. Н. Актуальные проблемы современной лингвистики [электронный ресурс] : учеб. пособие / сост. Л. Н. Чурилина. ? 6-е изд., стереотип. ? М. : Флинта : Наука, 2011. ? 416 с. -<http://znanium.com/catalog.php?bookinfo=454683>

7.2. Дополнительная литература:

Шацкая, М. Ф. Современные проблемы русского языка. Словообразование и морфология [Электронный ресурс] : учеб. пособие / М. Ф. Шацкая. - М.: ФЛИНТА : Наука, 2013. - 152 с Падучева Е.В.

Семантические исследования: Семантика времени и вида в русском языке; Семантика нарратива. 2-е изд., испр. и доп.- М.:Языки славянской культуры, 2011.-480 с.

<http://www.bibliorossica.com>

7.3. Интернет-ресурсы:

Википедия - <http://ru.wikipedia.ru>

Книги - [http:// kitaphane/tatarstan.ru](http://kitaphane/tatarstan.ru)

Татар теле - <http://www.tatartele.ru>

Татарская электронная библиотека - <http://www.kitap.net.ru/>

Үзебез - <http://uzebez.org/tag/tatar-tele/>

8. Материально-техническое обеспечение дисциплины(модуля)

Освоение дисциплины "Практикум по орфографии и пунктуации татарского языка" предполагает использование следующего материально-технического обеспечения:

Мультимедийная аудитория, вместимостью более 60 человек. Мультимедийная аудитория состоит из интегрированных инженерных систем с единой системой управления, оснащенная современными средствами воспроизведения и визуализации любой видео и аудио информации, получения и передачи электронных документов. Типовая комплектация мультимедийной аудитории состоит из: мультимедийного проектора, автоматизированного проекционного экрана, акустической системы, а также интерактивной трибуны преподавателя, включающей тач-скрин монитор с диагональю не менее 22 дюймов, персональный компьютер (с техническими характеристиками не ниже Intel Core i3-2100, DDR3 4096Mb, 500Gb), конференц-микрофон, беспроводной микрофон, блок управления оборудованием, интерфейсы подключения: USB, audio, HDMI. Интерактивная трибуна преподавателя является ключевым элементом управления, объединяющим все устройства в единую систему, и служит полноценным рабочим местом преподавателя. Преподаватель имеет возможность легко управлять всей системой, не отходя от трибуны, что позволяет проводить лекции, практические занятия, презентации, вебинары, конференции и другие виды аудиторной нагрузки обучающихся в удобной и доступной для них форме с применением современных интерактивных средств обучения, в том числе с использованием в процессе обучения всех корпоративных ресурсов. Мультимедийная аудитория также оснащена широкополосным доступом в сеть интернет. Компьютерное оборудование имеет соответствующее лицензионное программное обеспечение.

Учебно-методическая литература для данной дисциплины имеется в наличии в электронно-библиотечной системе "КнигаФонд", доступ к которой предоставлен студентам. Электронно-библиотечная система "КнигаФонд" реализует легальное хранение, распространение и защиту цифрового контента учебно-методической литературы для вузов с условием обязательного соблюдения авторских и смежных прав. КнигаФонд обеспечивает широкий законный доступ к необходимым для образовательного процесса изданиям с использованием инновационных технологий и соответствует всем требованиям новых ФГОС ВПО.

Компьютерный класс, оргтехника, теле- и аудиоаппаратура; доступ к сети Интернет (во время самостоятельной подготовки).

Программа составлена в соответствии с требованиями ФГОС ВПО и учебным планом по направлению 050100.62 "Педагогическое образование" и профилю подготовки Образование в области родного (татарского) языка и литературы .

Автор(ы):

Хуснутдинов Д.Х. _____

"__" _____ 201__ г.

Рецензент(ы):

"__" _____ 201__ г.